

Nieuwsbrief - april 2020

Beste omwonende(n)

De lente is in het land, maar vanwege het coronavirus verloopt dat niet helemaal zoals we gewend zijn. Toch wordt er op de Elerweerd-werf vlijtig verder gewerkt, dit natuurlijk met oog voor alle gezondheids- en veiligheidsmaatregelen van het moment. Van archeologisch onderzoek tot dassengaas op de dijkflank aanbrengen en de afwerking van de diepknijper, waarvan de naam weldra wordt onthuld.

Je hoort het al: we hebben in deze nieuwsbrief heel wat informatie verzameld, om aan al jullie vragen tegemoet te komen. Logisch ook, aangezien het onze enige communicatietool is in deze afstandelijke coronatijden.

Lees dus zeker verder als je de volledige stand van zaken van het project wilt te weten komen.

Op de voorgrond: Opbouw diepknijper Elerweerd, bovenaan: Archeologische vondst Elerweerd-site.

ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK

Op archeologisch vlak is het afgelopen jaar een drukke periode geweest. Er zijn maar liefst 119 sleuven en 17 kijkvensters – uitbreidingen van de sleuven – gegraven. Ook zijn er 3 zones, samen goed voor 27.023 m², volledig archeologisch opgegraven.

Dit voorjaar gaat het archeologisch onderzoek verder. Eerst worden er nu handmatig **128 grondboringen** gezet. Aan de hand hiervan zal de omvang van het verdere onderzoek bepaald worden.

Archeologische opgravingen in de sleuven van de Elerweerd-projectsite

Intussen gaat de **afgraving van de dekgrond** bovenop het grindpakket gewoon verder om het grindpakket bloot te leggen. De aarde van deze deklaag wordt momenteel in een depot bewaard. Zodra de grindwinning op kruissnelheid is, zal de afgegraven dekgrond rechtstreeks op zijn definitieve plaats komen te liggen. De bovenste laag van deze dekgronden, de teelaarde, zal in de herinrichting dieper komen te liggen om een **schralere oppervlakte** te verkrijgen.

Afgraving dekgrond

Hydraulische kranen ontgraven grind onder water

Dumpers storten de ontgraven grind via de instortbunker op de transportband

Transportband

Overzichtsbeeld Elerwaard

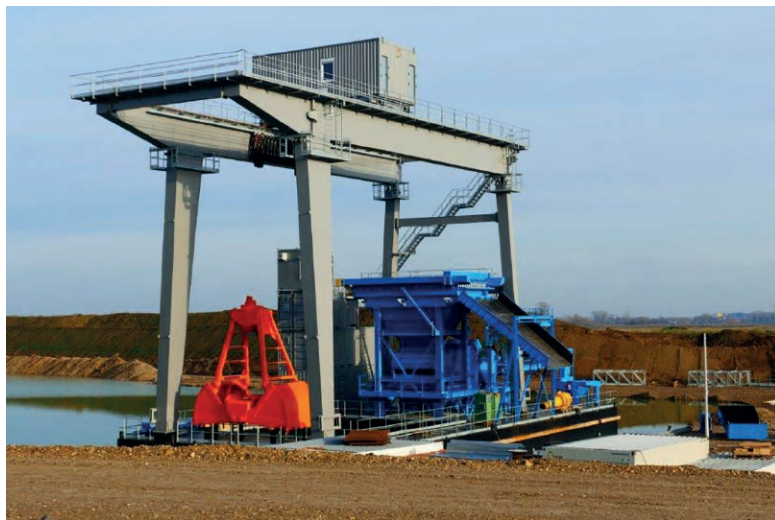
Het grind wordt momenteel nog met **hydraulische kranen** ontgraven. Dit tot een diepte van zo'n **5 meter onder water**. Daarna wordt het op de wal gelegd om uit te lekken en op dumpers geladen die het naar de transportband brengen. Van daaruit gaan ze in een rechte lijn naar de beladingsinstallatie.

Zoals je kan zien op de foto's zijn we niet enkel bezig met afgraven, maar plaatsen we ook in één keer dassengaas op de flank van de winterdijk. Dit om de dijk te **beschermen tegen allerlei knaagdieren** en gravers, zoals konijnen, ratten en bevers.

DIEPKNIJPER OPGEBOUWD EN GEDOOPT ...

De 'doopnaam' van onze diepknijper blijft nog even geheim tot de officiële inhuldiging heeft plaatsgevonden, maar we kunnen wel verklappen hoe het ervoor staat met de opbouw: de **bouwfase van de diepknijper**, die begon op 21 november, is intussen bijna afgerond. De eerste testen worden zelfs al uitgevoerd.

Het transport van de verschillende elementen die dit hebben mogelijk gemaakt, zorgde alvast voor heel wat verbaasde gezichten: de langste stukken van onze diepknijper zijn namelijk ongeveer 31 m lang! Het was niet evident, maar dankzij de inzet van onze medewerkers en onderaannemers zijn alle onderdelen toch op hun plek geraakt.

Het hoog water heeft de werf enkele dagen onder water gezet. Dit is in deze periode van het jaar niet uit te sluiten.

4 WEETJES OVER DE DIEPKNIJPER

1. De oranje knipper (22 ton!) zal per knip ca. 15 m³ grind en zand bovenhalen (equivalent van 1 volle vrachtwagen).
2. We gaan hiermee tot de onderkant van het grindpakket.
3. De diepknipper zal ca. 900 ton per uur naar de bewerkingsinstallatie sturen (equivalent van 30 vrachtwagens).
4. De té grote stenen en de allerkleinste fractie (mors) gaan terug het water in. De tussenliggende kalibers worden met de transportband naar de bewerkingsinstallatie gebracht.

GRONDWALLEN ROND DE INSTALLATIE

De grondwallen die onze transportband en werfweg tussen de bewerkingsinstallatie en het ontginningsgebied afschermen, zullen de komende weken verder afgewerkt worden. Nadat het grondwerk hiervoor is gebeurd, zal ook de **afsluiting bovenop de grondwal** worden doorgetrokken.

Grondwallen

In samenspraak met de omwonenden is het groenbedrijf Van Vlierden op 3 februari gestart met de beplanting van de geluidswal rondom onze bewerkingsinstallatie. Met als doel het zicht op de installatie en eventuele geluidsoverlast te beperken. Dit is ondertussen afgerond voor de wallen die al opgebouwd waren. De beplanting van het laatste stuk wal, voor het grote grinddepot, zal ten vroegste dit najaar gebeuren. Zo'n nieuwe grondwal heeft namelijk tijd nodig om zich wat te zetten zodat er op een veilige manier op gewerkt kan worden.

Beplanting geluidswal

OPBOUW INSTALLATIE

Het grootste deel van de bewerkingsinstallatie is ondertussen opgebouwd. Alle grote elementen staan op hun plaats. Wel wordt er nog hard gewerkt aan de **elektrische aansluiting** en de **aansluiting van het leidingwerk** voor het waswater en de sproei-installatie voor stofbestrijding. We verwachten dat de installatie zal kunnen proefdraaien in de loop van de maand mei.

OPGELET! DE WERF IS GÉÉN SPEELTUIN!

We kunnen ons inbeelden dat thuisblijvende kinderen zich vervelen, maar site Elerweerd is 100% verboden terrein voor alle onbevoegden: kinderen, maar ook volwassenen. Wij vinden jouw veiligheid belangrijk en drukken jullie daarom nog eens op het hart dat de werf betreden ten strengste verboden is.

Een volgend veilig werfbezoek komt er spoedig aan!

Overgang winterdijk

OVERGANG WINTERDIJK

In de huidige opbouwfase is er veel materiaal met zwaar transport over de winterdijk gebracht. Hierbij is de kruising met het fietspad intensief gebruikt. Dat heeft zo zijn sporen nagelaten. Zodra het laatste zware transport aangekomen is – en de weersomstandigheden het toelaten – zullen wij het fietspad dan ook in de oorspronkelijke staat herstellen. Daarnaast zal het slagbomensysteem verder afgewerkt worden zodat de kruising van het fiets- en werfverkeer veilig en zonder conflicten zal verlopen. Dit slagbomensysteem is al langdurig getest en afgesteld tijdens de uitvoering van het Project Boeien-Veurzen.

BLOKKENWAND

Wist je dat ... enkel het beladen van de afgezeefde grove grind met een laadschop gebeurt? Dit grove grind wordt integraal naar externe brekerijen gebracht en wordt dus niet in onze eigen installatie verwerkt. Het beladen – vooral de eerste lading die in de lege vrachtwagen wordt gestort – zorgt wel voor wat lawaai. Aangezien de belading momenteel nog tussen de twee depots in gebeurt, hebben we op 14 februari een vaste beladingspositie gemaakt met een hoge blokkenmuur die het geluid weg van de bewoning reflecteert.

Goed om te weten: zodra de rest van de bewerkingsinstallatie operationeel is, zal de belading verplaatst worden naar de achterkant van het grovegrinddepot. Weg van de bewoning, dus!

Simulatiefoto's aanleg betonweg 2016: dit staat de komende weken op de planning aan de wegen rond bewerkingsinstallatie Elerweerd

BETONWEG

En hoe zit het intussen met de interne betonwegen rond de bewerkingsinstallatie? Wel, begin maart zijn we gestart met de voorbereidende werken. De betonwegen zijn strategisch ontworpen zodat de vrachtwagens proper op ons terrein blijven en zodoende de Rijksweg niet vervuilen. Tijdens de opbouwfase rijden sommige vrachtwagens momenteel soms wel nog naar modderige plaatsen. Daarom laten we de borstelwagens meermaals (soms wel tien keer!) per dag alle interne wegen, de Rijksweg én het fietspad op de winterdijk weer proper maken.

NABESTEMMING

Wanneer het project helemaal rond is, herijst Elerweerd als riviergebonden natuurgebied met twee ondiepe waterplassen. Deze zullen door de Maas gevuld worden bij hoog water. Er komt ruimte voor natuur én zachte recreatie, **want wandelen dwars door het gebied en fietsen met zicht op de Maas wordt mogelijk.**

Je moet dus niet wachten tot de hele ontginning klaar is alvorens langs te komen. Zodra een bepaalde oppervlakte vrij is, start Natuurpunt er met de ontwikkeling van het natuurgebied.

ELERWEERD, OP EN TOP NATUURRIJK!

Op 19 februari gingen de vertegenwoordigers van de buurt, Steengoed Projecten, Natuurpunt en RLKM in gesprek. In deze nieuwsbrief nemen we de tijd om jullie te informeren over de uitkomst daarvan: het toekomstbeeld van het gebied Elerweerd én het bijhorende natuurbeheer.

ELERWEERD EN HET RIVIERPARK MAASVALLEI

Wist je dat het project Elerweerd het eerste grindwinningsproject is dat ontstond uit een **gedragen akkoord tussen meerdere partijen**? Het gaat om de gemeentebesturen, provincie Limburg, de landbouwsector, milieubeweging en grindbedrijf Steengoed Projecten.

Het projectinitiatief werd genomen door Steengoed Projecten en de vzw Regionaal Landschap Kempen en Maasland, en kadert in de uitbouw van een **grensoverschrijdend landschapspark 'RivierPark Maasvallei'**. Dit park komt langs beide oevers van de Maas tot stand via grindwinning, hoogwaterveiligheid en de ontwikkeling van nieuwe grotere natuurgebieden. Eén van de hoofddoelen van het RivierPark Maasvallei? Dat is om **de wilde riviernatuur in het winterbed van de Maas zoveel mogelijk kansen te geven**. Dit houdt in dat de mens zich hier een beetje terugtrekt, want enkel zo kunnen we er met z'n allen langdurig van genieten. Menselijke activiteiten (bv. bouwen, voedselproductie en intensieve landbouw) zijn er dus minder op hun plek.

OP WEG NAAR EEN SOORTENRIJK LANDSCHAP

Het beheer van Elerweerd (dat zal worden waargenomen door Natuurpunt) streeft ernaar **een brede waaier dier- en plantensoorten** te herbergen. Biodiversiteit troef dus! Daarbij denken we aan soorten die van nature op de oevers van een grindrivier van dergelijke omvang thuishoren en hier spontaan hun plekje vinden.

***"De natuurbeheerder gaat in Elerweerd niet tuinieren, bomen planten of parkjes aanleggen.
De natuur zal hier zoveel mogelijk haar eigen gang mogen gaan,
net zoals in Negenoord-Kerkeweerd en Bichterweerd."***

In het natuurbeheer wordt Natuurpunt, net als in alle andere nieuwe natuurgebieden langs de Maas, bijgestaan door **grote grazers zoals konikpaarden en gallowayrunderen**. Zij verzetten het grootste deel van het beheerwerk én zorgen met hun graasgedrag voor variatie in het landschap. Zo ontwikkelt zich een afwisselende "lappendeken" oftewel een mozaïeklandschap. Wat precies het belang is van de grote grazers in de natuurgebieden langs de Maas? Dat lees je in de **brochure 'Mag het iets wilder'** die huis-aan-huis werd verdeeld, samen met deze nieuwsbrief.

De Grauwe Klauwier is een van de bijzondere soorten die we in de natuurontwikkelingsgebieden langs de Maas, dus ook in Elerweerd, verwachten terug te zien. Hopelijk kunnen we hem met ons halfopen en insectenrijk landschap (met veel doornige struiken zoals wilde rozen, sleedoorn) overtuigen om een comeback te maken!

De Veldleeuwerik, een grondbroeder die helaas overal in Vlaanderen rake klappen krijgt, doet het goed in Bichterweerd. Straks krijgt hij gelukkig ook in Elerweerd nieuwe kansen!

STAPSGEWIJS

De ontgrinding zal plaatsvinden van het zuiden van het gebied (Bichterweerd) naar het noorden (richting Heppeneert). Telkens als er een gebied van 5 à 10 ha is ontgrind en heraangelegd, zal Steengoed dit stuk afrasteren, toegangspoortjes plaatsen en **overdragen aan Natuurpunt**. Zo kunnen de grote grazers meteen worden ingezet om hun werk te doen, namelijk de wilgenschuiten opeten! Anders ontstaat er binnen de kortste keren een **gesloten, snelgroeiend en haast ondoordringbaar wilgenbos** dat veel minder soorten kan herbergen.

Goed om te weten: dit nieuwe mozaïeklandschap zal in de komende jaren traag maar gestaag evolueren. Het zal er dus elk jaar een beetje anders uitzien. Van een open landschap naar een **mooi halfopen gebied met bomengroepen en struikgewas**, afgewisseld met open grazige plekjes. Gaandeweg wordt het gegarandeerd een lust voor de wandelende en rustzoekende mens, bovenop een eldorado voor talloze planten, insecten ... En dus ook vogels en grotere dieren.

Luchtbeeld van Koningsteen

Ben je nieuwsgierig hoe Elerweerd er in de toekomst zal uitzien? Breng dan eens bezoekje aan het natuurgebied **Koningsteen-Kollegreend** tussen Kessenich en Thorn. Dit gebied wordt grensoverschrijdend beheerd door Limburgs Landschap (BE) en Natuurmonumenten (NL). De twee waterpartijen in Elerweerd zullen kleiner en veel minder diep zijn dan de plassen in Kessenich, maar het halfopen landschap (een lappendeken van bos, struiken, doorgroeïende loofbomen en kruidenrijke graslandjes) geeft een goed beeld op de toekomst van Elerweerd. Niets is hier aangeplant of aangelegd. Puur natuur!

In de volgende editie van deze nieuwsbrief informeren we je over de toekomstige mogelijkheden voor de wandelaar, fietser, natuurliefhebber en rustzoeker in Elerweerd.

Voor vragen of meer toelichting bel 0474 30 59 02.

info@rlkm.be, 089 65 56 65, www.rivierparkmaasvallei.eu

Lambert Schoenmaekers
Regionaal Landschap Kempen en Maasland

Vertegenwoordiger van Natuurpunt Vlaanderen in het
Projectgrindwinningscomité en het Grindcomité

Ir. Herman Gielen en Frank Liebens, directeur Steengoed Projecten

'DEN HERMAN'

De echte Herman heeft zijn laatste project afgewerkt, maar 'Den Herman' (onze kanariegele Jeep) zul je nog regelmatig spotten op onze werf!

Na het voltooien van het project Boeien-Veurzen, een samenwerking tussen Steengoed en De Vlaamse Waterweg nv, mag **ingenieur Herman Gielen** immers gaan genieten van zijn welverdiende pensioen. Als erkenning voor de jarenlange fijne samenwerking hebben we zijn laatste 'werkpaard' dan ook naar hem vernoemd. Deze is nu bestemd voor onze ploegbaas Luc Withofs.

Onze werfwandeling, die gepland was voor 29 maart, kon vanwege de coronamaatregelen uiteraard niet doorgaan. Zodra het weer kan en mag, gaan we op zoek naar een nieuwe datum om jullie op site Elerweerd te verwelkomen. Uitstel is geen afstel!

OPEN BEDRIJVEN DAG

We kijken ook alvast even voorbij de voorjaarskriebels, want dit najaar doen we opnieuw mee aan **Open Bedrijvendag**. Op **4 oktober 2020** van 10 uur tot 17 uur ben je van harte welkom op de projectsite Elerweerd voor een boeiend bezoek.

ALTIJD DIRECT OP DE HOOGTE BLIJVEN?

Ontvang dan de digitale nieuwsbrief door een mailtje te sturen naar: info@grindteam.be.

Het voltallige Steengoed-team wenst u een goede gezondheid toe in deze onzekere periode. Zorg goed voor jezelf, voor elkaar en blijf gezond!

Frank Liebens, directeur
Bob Daemen, werfleider

Steengoed Projecten
Rooselaerspad 19, 3650 Dilsen-Stokkem
089 56 08 08

